

Z A K O N

O OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

/Narodne novine HNŽ-a broj 5/2000 od 7.8.2000.godine, 4/2004 od 8.6.2004.godine
i 5/2004 od 14.7.2004.godine/

Pročišćen tekst

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se djelatnost osnovne škole kao dijela sveukupnog sistema obrazovanja Hercegovačko-neretvanske županije (u daljem tekstu: Županija).

Djelatnost osnovnog školstva od posebnog je društvenog interesa.

Djelatnost osnovnog školstva obuhvaća obvezno osnovno obrazovanje i odgoj, druge oblike ili vidove osnovnog obrazovanja i odgoja djece i omladine i obrazovanja odraslih osoba.

Članak 2.

Drugi oblici ili vidovi osnovnog obrazovanja i odgoja djece i omladine (glazbeno, plesno, baletsko, likovno, sportsko i dr. obrazovanje) i osnovno obrazovanje odraslih osoba uredit će se posebnim propisom koje donosi ili ga predlaže za donošenje Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta županije (daljem tekstu: Ministarstvo.)

Članak 3.

Svrha osnovnog obrazovanja je učeniku omogućiti stjecanje osnovnih znanja, pojmova, umijeća, vještina i navika potrebitih za život i rad ili nastavak školovanja.

Škola je dužna osigurati kontinuirani razvoj učenika kao duhovnog, tjelesnog, moralnog, intelektualnog i društvenog bića sukladno s njegovim duševno-tjelesnim sposobnostima i sklonostima.

Škola učenike priprema, sukladno s njihovim mogućnostima i sposobnostima, za aktivan doprinos stvaranju društva zasnovanog na vladavini zakona i poštivanju ljudskih prava, te za njihovo sudjelovanje u ekonomskom razvoju društva i promociji općepriznatih moralnih načela koje će osiguravati najbolji životni standard za sve građane.

Članak 4.

Ciljevi i zadaci osnovnog odgoja i obrazovanja su:

- omogućavanje pristupa znanju kao osnovi za razumijevanje sebe, drugoga i svijeta u kojem se živi;
- osiguravanje optimalnog razvoja za svaku osobu, uključujući i one s posebnim potrebama, sukladno s njihovim uzrastom, mogućnostima i duševnim te tjelesnim sposobnostima;
- promoviranje poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda i priprema svake osobe za život u društvu koje poštuje načela demokracije i vladavine zakona;
- razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, vlastitoj kulturnoj samosvijesti, jeziku i naslijeđu, na način u skladu s civilizacijskim tekovinama, upoznavajući i uvažavajući druge i drukčije, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, trpeljivost i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u Bosni i Hercegovini i svijetu;

* U tekstu su markirane izmjene i dopune Zakona

Škole proklamirane
69-345-69
69-345-69
69-345-69

- e) osiguranje jednakih mogućnosti za obrazovanje i mogućnost izbora na svim nivoima obrazovanja, bez obzira na spol, rasu, nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno porijeklo i status, porodični status, vjeroispovijest, duševno-tjelesne i druge vlastite osobine;
- f) postizanje kvalitetnog obrazovanja za građane;
- g) postizanje standarda znanja koji se mogu usporediti na međusobnom, odnosno europskom nivou, koji osiguravaju uključivanje i nastavak školovanja u europskom obrazovnom sistemu;
- h) podsticanje cjeloživotnoga učenja;
- i) promoviranje ekonomskog razvoja;
- j) uključivanje u proces europskih integracija.

Ciljevi i zadaci osnovnog odgoja i obrazovanja iz ovog članka ostvaruju se u osnovnim školama prema usvojenim nastavnim planovima i programima uključujući i zajedničku jezgru nastavnih planova i programa.

Članak 5.

Obvezno osnovno obrazovanje i odgoj traje, u pravilu, devet (9) godina.

Osnovno obrazovanje i odgoj obavezno je za svu djecu od navršenih šest (6) do navršenih osamnaest (18) godina života.

Obvezno osnovno obrazovanje i odgoj je besplatno za svu djecu, što podrazumijeva postupno osiguravanje uvjeta za slobodan pristup i sudjelovanje učenika u odgoju i obrazovanju, te postepeno osiguranje pristupa učenika besplatnim udžbenicima, priručnicima i drugom didaktičkom materijalu s kojim škola raspolaže.

U nastavnim i drugim aktivnostima u školi ne mogu se upotrebljavati ili izlagati didaktički i drugi materijali, koji bi se opravdano mogli smatrati uvredljivim za jezik, kulturu i religiju učenika koji pripadaju bilo kojoj nacionalnoj, etničkoj grupi ili religiji.

Vlada Županije će osnovati tijelo za praćenje i primjenu odredbe iz prethodnog stavka sukladno s člankom 10. Okvirnog zakona.

Članak 6.

Osnovnoškolsku djelatnost kao djelatnost od posebnog društvenog interesa mogu obavljati osnovne škole i druge domaće pravne i fizička osobe ukoliko ispunjavaju uvjete sukladno s ovim Zakonom i drugim propisom.

Osnovno obrazovanje mogu obavljati i inozemne pravne i fizičke osobe sukladno s ovim Zakonom i drugim propisom.

Odredbe Zakona o ustanovama, Zakona o radu i odredbe drugih propisa primjenjivat će se na djelatnost osnovnog odgoja i obrazovanja samo na ona pitanja koja nisu regulirana ovim Zakonom.

Članak 7.

Strani državljani i osobe bez državljanstva imaju pravo stjecati osnovnoškolski odgoj i obrazovanje u Županiji sukladno s ovim Zakonom i drugim propisom.

Članak 8.

Osnovno obrazovanje i odgoj djece obavljaju osnovne škole na osnovu nastavnih planova i programa uključujući zajedničku jezgru nastavnih planova i programa koji će, pored odgojno-obrazovnih vrijednosti, osiguravati i poštivanje jezičnih, kulturoloških, vjerskih i drugih posebnosti konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini.

Zajedničku jezgru nastavnih planova i programa iz stavka 1. ovog članka izrađuje Agencija za nastavne planove i programe sukladno sa člancima 42., 43. i 48. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Okvirni zakon).

Članak 9.

Općinska tijela uprave nadležna za pitanja školstva i druge organizacije društvenih djelatnosti imaju prema osnovnoj školi prava i obveze na koje su ovlaštene ovim Zakonom i drugim propisom.

Članak 10.

Inspekcijski nadzor i stručno pedagoški nadzor u osnovnom školstvu obavlja se sukladno s posebnim propisom.

II POTREBE I INTERESI OPĆINA I ŽUPANIJA U OSNOVNOM ŠKOLSTVU

Članak 11.

Potrebe i interesi općina i Županija u osnovnom školstvu u smislu ovog Zakona su:

1. osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika u redovitim osnovnim školama,
2. osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika s teškoćama u duševno-tjelesnom razvoju u posebnim grupama i specijalnim odjeljenjima u sastavu redovite osnovne škole,
3. osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika s teškoćama u duševno-tjelesnom razvoju u specijalnim osnovnim školama, odnosno osnovnim školama za učenike s posebnim potrebama,
4. osnovno umjetničko obrazovanje u sastavu redovite osnovne škole i u posebnim osnovnim umjetničkim školama,
5. obrazovanje nadarenih učenika,
6. stručno usavršavanje nastavnika i stručnih suradnika,
7. izdavanje časopisa, priručnika i stručnih publikacija od značaja za osnovno školstvo.

Članak 12.

Potrebe i interesi općine i Županije u osnovnom školstvu ostvaruju se kroz financiranje djelatnosti osnovnog školstva sukladno s Pedagoškim standardom (u daljem tekstu: Pedagoški standard) i Normativom školskog prostora, opreme, nastavnih pomagala i učila u cilju što kvalitetnijeg osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja školskih obveznika (u daljem tekstu: Normativ).

Pedagoški standard i Normativ na prijedlog zavoda donosi Ministarstvo i objavljuje ga u Narodnim novinama Hercegovačko-neretvanske županije (u daljem tekstu: Županija).

Pedagoškim standardom i Normativom posebno se utvrđuje:

1. broj nastavnika, stručnih suradnika i drugih djelatnika, njihovo stalno usavršavanje i uvjeti njihovog rada,
2. broj učenika u odjeljenju, odnosno odgojno-obrazovnoj grupi,
3. školovanje djece s teškoćama u razvoju,
4. pedagoška norma sati, odnosno dnevno i tjedno opterećenje učenika i nastavnika,
5. prijevoz učenika koji stanuju u naseljima udaljenim od škole,
6. školovanje nadarenih učenika i učenika u umjetničkim programima,
7. rad vježbaonica za studente nastavnčkih fakulteta,
8. prehrana učenika,
9. potreban školski prostor, oprema, nastavna pomagala i druga učila,
10. rad eksperimentalnih osnovnih škola,
11. informacijski sistem od važnosti za osnovno školstvo,
12. djelatnost drugih ustanova koje su od interesa za osnovno školstvo,
13. školovanje djece na jezicima nacionalnih manjina, odnosno zajednica i
14. druge vrijednosti i elemente u vezi sa osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem.

Članak 13.

Djelatnost osnovnog školstva financira se sredstvima iz Proračuna Županija i djelom sredstvima iz proračuna općina, a doznačavanje sredstava krajnjim korisnicima obavljat će se sukladno s financijskim propisima Županijama.

Članak 14.

U županijskom Proračunu osiguravaju se sredstva za:

1. plate nastavnika, stručnih suradnika, odgajatelja i drugih djelatnika, njihovo stručno usavršavanje i doškoloavanje, te za poboljšanje uvjeta rada i životnog standarda,
2. troškove u svezi s školovanjem nadarenih učenika, učenika u umjetničkim programima, djece s teškoćama u duhovno-tjelesnom razvoju, programe rada vježbaonica i eksperimentalnih osnovnih škola i za takmičarske aktivnosti učenika,
3. osiguranje udžbenika i priručnika za učenike, te opremanje knjižnica, sukladno sa financijskim mogućnostima Proračuna,
4. djelatnost organizacija, udruženja, institucija i informativnih sistema koji su od interesa za osnovno školstvo, te za nabavku školske opreme, nastavnih učila i pomagala, stručno-pedagoških časopisa i stručne literature.

Članak 15.

U općinskim proračunima osiguravaju se sredstva za:

1. prijevoz učenika i djelatnika koji stanuju u naseljima udaljenim od škole četiri i više kilometara,
2. prehranu i produženi boravak učenika,
3. materijalne troškove i amortizaciju,
4. tekuće održavanje prostorija, te investicionu izgradnju.

Općinama koje iz vlastitog proračuna ne mogu u cijelosti osigurati sredstva za financiranje utvrđenih potreba u ovom članku dat će se financijska podrška Vlade, na prijedlog Ministarstva.

Vlada Županije će svojim mjerama osigurati provođenje članka 15. koji se odnosi na prijevoz učenika koji pripadaju kategorijama prognanih, raseljenih i izbjeglih sukladno s kriterijima koje usvoji Vlada Županije.

Članak 16.

Općinsko vijeće može na teritoriju svoje općine utvrditi potrebe i interes u osnovnom školstvu i šire od potreba utvrđenih u članku 11. ovog Zakona.

Sredstva za financiranje šire utvrđenih potreba iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se u proračunu općine koja ih je utvrdila.

I. OSNIVANJE I DJELATNOST OSNOVNE ŠKOLE

1. Osnivanje, djelatnost i prestanak rada osnovne škole

Članak 17.

Osnovnu školu, kao javnu ustanovu, osniva općina uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Dvije ili više općina mogu zajednički osnovati osnovnu školu uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Vlada Županije može biti osnivačem redovite osnovne škole, specijalne osnovne škole i osnovne umjetničke škole u privredno i ekonomski nerazvijenim općinama.

Osnovna škola se osniva sukladno s odgovarajućim programom razvoja i koncepcijom osnovnog odgoja i obrazovanja.

Članak 18.

Prije osnivanja osnovne škole osnivač imenuje komisiju od najmanje tri (3) člana koja će sukladno s ovim Zakonom i drugim propisima uraditi prijedlog akta o osnivanju škole i obaviti druge radnje u vezi s početkom rada osnovne škole (imenovanja prvih nastavnika i drugih radnika škole, izrada pravila, registriranje i dr.).

Akt o osnivanju škole iz stavka 1. ovog članka donose:

- općinsko vijeće kada je osnovna škola u vlasništvu općine,
- općinska vijeća kada je osnovna škola u zajedničkom vlasništvu dvije ili više općina,
- Vlada kada je osnovna škola u vlasništvu Županije.

Članak 19.

Osnovnu školu mogu osnovati i druga domaća i inozemna pravne i fizičke osobe (u daljem tekstu: osnovna škola u privatnom vlasništvu) uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Na osnivanje, početak rada i djelatnost osnovne škole u privatnom vlasništvu odgovarajuće se primjenjuje ovaj Zakon i drugi propisi iz oblasti osnovnog školstva.

Akt o osnivanju osnovne škole u privatnom vlasništvu donosi domaća i inozemna pravna ili fizička osoba koje je osniva.

Djelatnost osnovne škole u privatnom vlasništvu u cijelosti financira osnivač.

Članak 20.

Osnovnu školu na području Županije mogu osnovati pravne i fizička osobe iz drugih županija Federacije BiH ili drugog entiteta, uz suglasnost Ministarstva.

Na osnivanje, početak rada i djelatnost osnovne škole iz stavka 1. ovog članka odgovarajuće se primjenjuje ovaj Zakon i drugi propisi iz oblasti osnovnog školstva.

Djelatnost osnovne škole iz stavka 1 ovog članka u cijelosti financira osnivač.

Članak 21.

Osnovna škola se upisuje u Registar ustanova kod nadležnog suda i Registar osnovnih škola Ministarstva (u daljem tekstu: registri), čime stiče pravnu i poslovnu sposobnost i pravo izdavanja obrazovnih isprava.

U registre iz stavka 1. ovog članka može se upisati osnovna škola koja ispunjava uvjete za upis, utvrđene ovim Zakonom i drugim propisom.

Osnovna škola je pravno lice i ima pečat sukladno sa Zakonom o pečatu Županije.

Način, uvjete i sadržaj vođenja Registra osnovnih škola propisuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 22.

Djelatnost osnovnog školstva obavlja se u osnovnim školama koje su upisane u registre iz stavka 1. članka 21. ovog Zakona.

Vrstu i broj osnovnih škola na svom području (u daljem tekstu: mreža osnovnih škola) utvrđuje skupština Županije na prijedlog Vlade sukladno s Pedagoškim standardom, normativom te programom razvoja i koncepcijom osnovnog školstva.

Inicijativu o osnivanju škole iz prethodnog stavka pokreću Osnivač ili Ministarstvo.

Osnivač škole dužan je svakoj školskoj ustanovi osigurati pravni subjektivitet i nastavu s planovima i programima, te udžbenicima na jezicima konstitutivnih naroda kojima pripadaju učenici te škole.

Odlukom o mreži osnovnih škola utvrđuju se statusna obilježja osnovnih škola i upisna područja iz kojih su učenici obvezni pohađati školu.

Temeljem odluke o mreži osnovnih škola iz stavka 2. ovog članka Ministarstvo donosi popis verificiranih osnovnih škola na prostoru Županije i objavljuje ga Narodnim novinama Županije.

Članak 22a.

Sve javne osnovne škole imaju upisno područje.

Upisno područje određuje osnivač poštujući pri tom načelo da učenik pohađa najbližu osnovnu školu.

Svi učenici u dobi obveznog pohađanja nastave upisuju se u školu s upisnog područja u kojem su nastanjeni.

Nakon okončanja upisnog razdoblja škole će Ministarstvu dostaviti sve podatke o broju upisanih učenika uključujući i podatke o izboru jezika o kojem će se izjasniti roditelj ili staratelj.

Pohađanje određene škole je obvezno osim ako učenik ne pohađa privatnu školu ili je izuzet od pohađanja škole kao što je predviđeno ovim Zakonom.

Na zahtjev roditelja ili staratelja djeteta Ministarstvo može, u iznimnim slučajevima dijete izuzeti od obveze pohađanja određene škole iz stavka 2. ovog članka, ako je to potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se utvrdi da je to u najboljem interesu djeteta.

Ministarstvo može donijeti naputak za odlučivanje po zahtjevu roditelja ili staratelja djeteta iz stavka 4. ovog članka, imajući u vidu da je naputak sukladan s načelima i pravima zasnovanim na ovom Zakonu i drugom propisu.

Škole su dužne osigurati svu moguću pomoć roditeljima i učenicima, i sukladno s važećom regulativom, osigurati nužne uvjete za ostvarivanje ovih prava, posebno kada se radi o izbjeglicama, raseljenim osobama ili povratnicima.

U procesu uspostave i reguliranja obveznog osnovnog obrazovnog sistema u Županiji, Ministarstvo će, u suradnji s drugim mjerodavnim vlastima, osiguravati uvjete za nesmetano i slobodno kretanje roditelja, učenika i nastavnika u smislu poštivanja njihovih prava na izbor prebivališta i zapošljavanja.

Članak 23.

Osnivač osnovnu školu osniva "aktom o osnivanju", koji pored uvjeta predviđenih Zakonom o ustanovama sadrži i odredbe o:

- nastavnom programu i uvjetima njegovog ostvarivanja,
- uposlenicima potrebnim za izvođenje nastavnog programa,
- osiguravanju odgovarajućeg prostora, nastavnih učila i pomagala,
- uvjetima i načinu osiguranja financijskih sredstava potrebnih za izvođenje nastavnog programa.

Po zahtjevu osnivača ili škole suglasnost na akt o osnivanju škole daje Ministarstvo.

Akt kojim županijska Vlada osniva osnovnu školu ne podliježe ocjeni iz stavka 2. ovog članka.

Članak 24.

Broj učenika i razrednih odjeljenja u redovnoj osnovnoj školi, osnovnoj školi s posebnim potrebama, te u osnovnoj umjetničkoj školi određuje se sukladno s Pedagoškim standardom, a škola se može osnovati ukoliko je moguće formirati devet (9) razrednih odjeljenja u redovitoj osnovnoj školi, šest (6) razrednih odjeljenja u školi s posebnim potrebama i osam (8) razrednih odjeljenja u osnovnoj umjetničkoj školi. U posebnim okolnostima, a na zahtjev osnivača, Ministarstvo može kriterije za osnivanje škole prilagoditi posebnim potrebama osnivača.

Redovita osnovna škola, specijalna i osnovna umjetnička škola mogu se osnovati i kada nema dovoljan broj učenika za formiranje broja razrednih odjeljenja utvrđenih u stavku 1. ovog članka uz odobrenje koje, na zahtjev osnivača, daje Ministarstvo.

Članak 25.

Obveznost postojanja dovoljnog broja učenika za osnivanje optimalnog broja odjeljenja ne odnosi se na osnovne škole u privatnom vlasništvu.

Pri utvrđivanju broja učenika u odjeljenju kao i broju odjeljenja osnivač osnovne škole u privatnom vlasništvu obavezan je primjenjivati Pedagoški standard.

Članak 26.

Na zahtjev osnivača odluku o odobrenju početka obavljanja djelatnosti osnovnoj školi daje Ministarstvo na osnovu zapisnika i prijedloga stručne komisije koja je utvrđivala stupanj ispunjenosti propisanih uvjeta za početak obavljanja djelatnosti.

Osnovna škola može obavljati statusne i druge promjene sukladno s ovim zakonom i drugim propisom i uz prethodno pribavljenu suglasnost osnivača i Ministarstva.

Osnovna škola obavlja statusne promjene nakon završetka tekuće nastavne, odnosno prije početka nove školske godine.

Statusnu promjenu, škola odnosno osnivač obvezno prijavljuje u pogledu njezinog upisa u registre.

Članak 27.

Osnovna škola pored obavljanja djelatnosti za koju je osnovana, sudjeluje u organiziranju kulturnog života i drugih aktivnosti u pogledu ostvarivanja interesa mladih u slobodnom vremenu.

Osnovna škola je obvezna surađivati s odgovarajućim stručnim službama za profesionalnu orijentaciju i razvijati oblike profesionalnog informiranja učenika u pogledu njihovog lakšeg uključivanja u sistem srednjoškolskog obrazovanja.

Članak 28.

U osnovnoj školi učenici se mogu organizirati u razrede, odjeljenja, kombinirana odjeljenja i radne grupe sukladno s uvjetima i potrebama ostvarivanja ciljeva i zadataka nastavnog procesa.

Škole za svaku školsku godinu uređuju broj učenika u razrednom odjeljenju, kombiniranom razrednom odjeljenju i radnoj grupi sukladno s Pedagoškim standardom i uz prethodno mišljenje osnivača i odobrenje Ministarstva.

Članak 29.

Redovita osnovna škola, osnovna škola za učenike s posebnim potrebama i osnovna umjetnička škola mogu imati u svom sklopu područnu četverorazrednu i osmorazrednu školu, odnosno područna odjeljenja čiji se rad uređuje sukladno s ovim Zakonom i posebnim propisom.

Osnovna škola ili njezina područna škola, odnosno područno odjeljenje mogu biti ukinuti u slučajevima:

1. kada više ne postoji društveni interes i potreba za obavljanjem djelatnosti osnovnog školstva i
2. kada osnovna škola ili njezina područna škola, odnosno područna odjeljenja ne ispunjavaju utvrđene ciljeve i zadatke radi kojih su osnovana.

Članak 30.

Kada tijelo nadležno za poslove nadzora utvrdi da postoje nedostaci ili nepravilnosti u radu osnovne škole, naložit će školi, odnosno osnivaču da ih u određenom roku otkloni.

Ako osnovna škola, odnosno osnivač u određenom roku ne otkloni utvrđene nedostatke, tijelo koji rada osnovne škole.

Odobrenje za ponovni početak rada osnovne škole čiji rad je bio privremeno zabranjen daje se na način i u postupku predviđenim ovim Zakonom i drugim propisom za početak rada novoosnovane škole.

Članak 31.

U slučaju ukidanja ili zabrane rada osnovne škole osnivač je dužan zatečenim učenicima osigurati započeto školovanje u drugoj osnovnoj školi.

Status djelatnika osnovne škole koja je ukinuta, odnosno čiji rad je zabranjen, regulirat će se sukladno sa zakonom o radu.

2. Nastavni planovi i programi, te organiziranje nastave

Članak 32.

Osnovne škole zavisno o vrsti nastavnih planova i programa koje izvode jesu:

1. redovite osnovne škole,
2. specijalne osnovne škole, odnosno osnovne škole za učenike s posebnim potrebama i
3. osnovne umjetničke škole.

U redovitoj osnovnoj školi ostvaruje se nastavni plan i program za učenike normalnog duhovno-tjelesnog razvoja, programi za nadarene učenike te škole i nastavni plan i program za odrasle osobe. U specijalnoj osnovnoj školi, odnosno osnovnoj školi za učenike s posebnim potrebama ostvaruje se nastavni plan i program za učenike s teškoćama u duhovno-tjelesnom razvoju.

U osnovnoj umjetničkoj školi ostvaruje se nastavni plan i program za određeno umjetničko obrazovanje učenika i odraslih osoba.

Članak 33.

U redovitoj osnovnoj školi mogu se uz odgovarajuću primjenu individualiziranih postupaka i metoda rada s učenicima, ostvarivati nastavni planovi i programi iz stavka 3. i 4. članka 32. ovog Zakona.

Odluku o odobravanju, uvjetima i načinu ostvarivanja nastavnih planova i programa iz stavka 1. ovog članka na zahtjev osnivača osnovne škole, donosi Ministarstvo.

Članak 34.

Nastavne planove i programe, uključujući i zajedničku jezgru nastavnih planova i programa, za sve vrste osnovnih škola donosi Ministarstvo. Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti redovite nastave sa tjednim brojem sati po razredima, te broj sati za izborne predmete i vannastavne aktivnosti.

Programom se utvrđuju sadržaji, ciljevi i zadaci redovitih i izbornih nastavnih predmeta.

Za izučavanje određenog izbornog predmeta učenik, njegov roditelj ili staratelj se opredjeljuju popunjavanjem anketnog listića, koji utvrđuje Ministarstvo, a sprovodi škola početkom školske godine.

Izborni predmeti nakon izbora postaju obvezni za sve učenike koji se za njih opredijele.

Broj i vrstu izbornih predmeta i trajanje izvođenja izborne nastave utvrđuje se Godišnjim programom rada sukladno s nastavnim planom i mogućnostima škole.

Članak 34a.

Škola će promovirati i štiti vjerska prava i slobode, toleranciju i dijalog i omogućit će zakonom priznatim crkvama i vjerskim zajednicama u BiH održavanje redovite nastave vjeronauke u osnovnoj školi sukladno s njihovim učenjem i tradicijama.

Učenici pohađaju sate vjeronauke sukladno sa svojim vjerskim uvjerenjem i vjerskim uvjerenjem svojih roditelja ili staratelja. Pri upisu učenika u osnovnu školu roditelji ili staratelji izabiru vjeronauku za svoje dijete u skladu s odredbama stavka 4. i 5. članka 34. Zakona, a oni koji to ne žele, mogu svoje dijete izuzeti od pohađanja vjeronauke poštujući načelo slobode savjesti i izbora vjeronauke.

Škola se brine da učenici koji ne pohađaju sate vjeronauke ni na koji način ne budu dovedeni u nepovoljniji položaj u odnosu na druge učenike, nego će tim učenicima osigurati nastavnu ili vannastavnu aktivnost iz nekog drugog predmeta koji se ocjenjuje.

Obrazovne isprave koje ne sadrže ocjenu iz vjeronauke ili nekog drugog predmeta iz stavka 3. ovog članka osiguravaju učenicima ista prava i mogućnost za nastavak školovanja kao i obrazovne isprave koje tu ocjenu sadrže.

Članak 35.

Sudjelovanje učenika u određenim vanškolskim aktivnostima uračunava se u ukupno dopušteno dnevno, odnosno tjedno opterećenje učenika, ukoliko se ta vanškolska aktivnost učenika ostvaruje u suradnji između škole i organizacije ili društva koje izvodi određenu sportsku ili neku drugu društvenu aktivnost.

Članak 36.

Osnovna škola radi na osnovu Godišnjeg programa rada.

Godišnjim programom rada utvrđuje se mjesto, vrijeme, način i nosioci ostvarivanja određenih poslova i radnih zadataka, a u izradi godišnjeg programa rada škole mogu sudjelovati i predstavnici Vijeća roditelja škole.

Godišnji program rada škole na prijedlog nastavničkog vijeća donosi tijelo upravljanja do 30. rujna tekuće školske godine.

Članak 37.

Jezici konstitutivnih naroda BiH upotrebljavat će se u svim osnovnim školama sukladno s Ustavom BiH.

Do kraja III. razreda osnovne škole svi će učenici naučiti oba službena pisma koja su u službenoj uporabi u BiH.

Nastavnici će nastavu u školi izvoditi na jezicima konstitutivnih naroda sukladno sa člankom 22a. stavak 4. i sukladno s određenim nastavim planom i programom.

U školi se ne može vršiti diskriminacija učenika zbog njihovih vjerskih, rasnih, nacionalnih, spolnih, kulturoloških i drugih posebnosti, kao niti zbog činjenice što se koriste službenim jezikom iz stavka 1. ovog članka.

U školama se ne može vršiti diskriminacija nastavnika ili nekog drugog zaposlenika pri imenovanju, uvjetima zaposlenja, napredovanju ili bilo kojoj odluci vezano za tu osobu, na osnovu toga što u školi, u usmenom i pismenom izražavanju koristi bilo koji od jezika konstitutivnih naroda.

Članak 37a.

Sukladno sa slobodno izraženom voljom roditelja ili staratelja, nastava se u školi organizira na jeziku, odnosno jezicima konstitutivnih naroda za koji se roditelj ili staratelj odlučio, zavisno od broja upisanih učenika, na osnovu Pravilnika koji usvaja Vlada na prijedlog ministra.

Članak 37b.

Administrativni ustroj škole osigurat će da ravnatelj, školski odbor i tajništvo u organizacijskom, upravljačkom i administrativnom smislu omoguće i ostvare najbolje rezultate u obrazovnom procesu.

Broj i sastav stručnih školskih vijeća treba odgovarati broju nastavnih programa koji se primjenjuju u organiziranju nastave, a posebno u slučajevima kada se nastava iz svih predmeta održava na jednom od jezika konstitutivnih naroda.

U slučaju organiziranja cjelokupne nastave na dva jezika, uz ravnatelja i zamjenika ravnatelja koji nije iz istog konstitutivnog naroda ili reda ostalih, jedan školski odbor i jedno tajništvo, vođenje školske administracije uredit će se i organizirati na način koji osigurava ravnopravnost jezika, pisma, akata, školskih isprava i školskih programa.

Članak 38.

Učenik koji se ističe znanjem i sposobnostima (u daljem tekstu: nadaren učenik) ima pravo završiti osnovnu školu u kraćem vremenu od propisanog.

Tijekom jedne školske godine nadareni učenik može završiti dva razreda.

Uvjet i postupak pod kojim nadareni učenici mogu završiti osnovnu školu u kraćem vremenu od propisanog utvrđuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 38a.

Državljanima Bosne i Hercegovine pripadnicima određene nacionalne manjine osigurava se obrazovanje i odgoj u skladu s člankom 13. i 14. Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina (Službeni glasnik BiH broj: 12/03.), nastavnim planom i programom, te Pedagoškim standardom Županije.

Osnovno obrazovanje i odgoj pripadnika nacionalnih manjina u Županiji uredit će se posebnim propisom.

Članak 39.

Osnovna škola može osnovati učenička društva kao oblik vannastavne djelatnosti učenika, te organizirati drugi društveno koristan rad učenika.

Osnovna škola može stavljati u promet proizvode nastale kao rezultat rada učenika u učeničkom društvu.

Osnovna škola može stjecati sredstva iz legata, poklona, ostavštine, donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Sredstva ostvarena na način iz stavka 2. i 3. ovog članka posebno se evidentiraju, a mogu se koristiti isključivo za rad učeničkih društava, opremanje škole učilima ili za organiziranje učeničke ekskurzije.

Članak 39a.

Osnovna škola je obvezna učenicima pomoći da izaberu članove **Vijeća učenika**, čiji je zadatak:

- promovirati interese škole u lokalnoj zajednici na čijem području se škola nalazi,
- predstavljati stavove i interese učenika u Školskom odboru,
- podsticati angažman učenika u radu škole,
- informirati Školski odbor o svojim stavovima kada ocjeni da je to potrebno ili po zahtjevu Školskog odbora o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.

Način i postupak izbora, te rad Vijeća učenika detaljnije se uređuje općim aktima škole.

Članak 40.

U suradnji s drugim faktorima, a sukladno sa svojim materijalnim, stručnim i tehničkim mogućnostima, osnovna škola može osigurati da svi učenici tijekom osnovnog školovanja ovladaju vještinom plivanja kao i drugim plemenitim vještinama.

Članak 41.

U osnovnoj školi se koriste samo udžbenici i priručnici koje odobri i donese Ministarstvo.

Osnovna škola ima knjižnicu čija je djelatnost sastavni dio rada škole. Knjižnični fond utvrđuje se sukladno s Pedagoškim standardom i Normativom.

Članak 42.

Radno vrijeme osnovne škole može biti organizirano poludnevno, produženo ili cjelodnevno sukladno s interesima i potrebama roditelja djece i materijalnim, tehničkim i kadrovskim mogućnostima osnovne škole.

Odobrenje na moguće načine organiziranja radnog vremena, na zahtjev osnovne škole ili osnivača, daje Ministarstvo.

Članak 43.

Nastava se organizira po razredima, a neposredno obavlja u odjeljenjima i odgojno-obrazovnim grupama.

Za učenike od prvog (I) do četvrtog (IV) razreda nastava se organizira kao razredna, a za učenike od petog (V) do devetog (IX) razreda nastava se organizira kao predmetna.

Za učenike razredne nastave predmetna nastava može se organizirati iz stranih jezika, a za učenike četvrtog (IV) razreda i iz odgojnih područja (likovna, glazbena i tjelesna kultura).

Članak 44.

Za učenike koji imaju teškoće u savladavanju programa osnovna škola je dužna organizirati dopunsku nastavu.

Dopunska nastava organizira se na određeno vrijeme dok je takav oblik pomoći učenicima potreban.

Članak 45.

Razredno odjeljenje se formira od učenika istog razreda, a kombinirano odjeljenje od učenika prvog (I) do četvrtog (IV) razreda.

U planinskim i drugim manjim sredinama iz objektivnih razloga, mogu se organizirati kombinirana razredna odjeljenja od učenika petog (V) do devetog (IX) razreda. Odluku o tome donosi Ministarstvo.

U osnovnim školama u planinskim i drugim manjim sredinama u kojima postoje kombinirana razredna odjeljenja od petog (V) do devetog (IX) razreda nastavu iz pojedinih predmeta u tim odjeljenjima mogu izvoditi i nastavnici drugih predmeta, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Članak 46.

Učenik razredne nastave može biti opterećen s najviše četiri (4) sata redovne nastave dnevno, a učenik predmetne nastave s najviše pet (5) sati redovne nastave dnevno.

Nastavni sat traje 45 minuta, a u osnovnoj školi za učenike s posebnim potrebama 40 minuta.

Učenik razredne nastave može biti opterećen sa svim oblicima rada najviše 25 sati tjedno, a učenik predmetne nastave najviše 30 sati tjedno.

Članak 47.

Nastava u osnovnoj školi izvodi se u pet radnih dana tjedno.

Osnovna škola može izvoditi nastavu i u šest radnih dana tjedno, ako radi u više od dvije smjene.

Posebno, ukoliko to izvanredne okolnosti zahtijevaju, ravnatelj škole može odlučiti da nastavni sat može trajati i kraće vrijeme od propisanog u članku 46. ovog Zakona, odnosno i duže kako bi se nadoknadilo izgubljeno vrijeme nastave.

Na zahtjev škole odobrenje iz stavka 2. i 3. ovog članka daje Ministarstvo.

Članak 48.

Školska godina traje od 1. rujna do 31. kolovoza naredne godine, a nastava počinje, u pravilu, prvog ponedjeljka u rujnu mjesecu. O postojanju izvanrednih okolnosti koje utječu na početak i kraj školske godine, na zahtjev osnivača ili škole odluku donosi Ministarstvo.

Školska godina organizira se u dva obrazovna perioda, odnosno polugodišta.

Tijekom školske godine učenici imaju pravo na zimski, proljetni i ljetni odmor, koje na prijedlog Zavoda za školstvo i Pedagoškog zavoda utvrđuje Ministarstvo.

Nastavna godina, odnosno početak i kraj nastave, obrazovni periodi, broj radnih dana i odmore učenika za svaku školsku godinu propisuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 49.

Osnovna škola može biti vježbaonica za studente nastavnih fakulteta.

Odluku o načinu rada i broju škola vježbaonica za studente donosi Ministarstvo.

Članak 50.

Provjeru vrijednosti novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, kao i nove nastavne opreme može obavljati osnovna škola prema posebnom eksperimentalnom programu.

Eksperimentalni program sadrži:

1. cilj, zadatak i sadržaj
2. mjesto i način izvođenja

3. vrijeme potrebno za realiziranje
4. prostorne, kadrovske i druge uvjete
5. način stručnog praćenja
6. vrijeme u kome se podnosi izvješće o postignutim rezultatima.

Odluku o uvođenju eksperimentalnog programa i školama koje će ga izvoditi donosi Ministarstvo.

3. Učenici

Članak 51.

U prvi razred osnovne škole upisuju se djeca koja do 1. ožujka tekuće godine imaju navršениh pet i pol (5,5) godina života.

Prije upisa u prvi razred osnovne škole obvezno je utvrđivanje psiho-fizičkog stanja djeteta. Psiho-fizičko stanje djeteta utvrđuje komisija koju čini liječnik, pedagog i nastavnik razredne nastave a imenuje je općinsko tijelo uprave nadležno za pitanja školstva prema mjestu sjedišta škole.

Za dijete koje do 1. ožujka tekuće godine ne navršava pet i pol (5,5) godina života, roditelj ili staratelj može podnijeti zahtjev nadležnom općinskom tijelu uprave da dijete uvrsti u popis djece dorasle za upis u osnovnu školu kako bi komisija mogla utvrditi je li dijete psiho-fizički sposobno za školu.

Na zahtjev roditelja ili staratelja djeteta, te uz prethodno pribavljenu suglasnost stručne medicinske ustanove, mjerodavno općinsko tijelo može odgoditi početak obveznog osnovnog školovanja ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.

Bliže uvjete, način i postupak upisa djece u osnovnu školu uređuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 52.

Roditelji odnosno staratelji, dužni su u propisanom roku upisati dijete u osnovnu školu, brinuti se da redovito pohađa nastavu i da obavlja druge školske obveze utvrđene nastavnim planom i programom.

Redovita osnovna škola je dužna obavijestiti nadležno općinsko tijelo do 30. lipnja tekuće godine o upisanim školskim obveznicima, kao i obveznicima koji se nisu upisali, odnosno koji su upućeni na dodatno promatranje sukladno s posebnim propisom.

Škola je dužna obavijestiti nadležno općinsko tijelo, i u slučaju, kada upisani obveznik ne pohađa, ili prestane redovno pohađati nastavu.

Članak 53.

Osnivač škole je dužan osigurati besplatan prijevoz za učenike koji stanuju u naseljima, koja su udaljena od škole četiri i više kilometara.

Za učenike s teškoćama u duhovno-tjelesnom razvoju osnivač osigurava prijevoz bez obzira na udaljenost.

Prijevoz učenika se može organizirati u sklopu redovitog javnog prijevoza putnika ili posebno organiziranog prijevoza za učenike.

Članak 54.

Učenik prelazi iz jedne u drugu osnovnu školu na osnovu svjedočanstva – prijevodnice.

Osnovna škola iz koje učenik odlazi izdaje svjedočanstvo – prijevodnicu i ispisuje učenika u roku od 7 (sedam) dana od dana prijema obavijesti o upisu učenika u drugu osnovnu školu.

Obrazovne isprave izdate od strane neke verificirane osnovne škole na području Bosne i Hercegovine imaju jednaku pravnu važnost i osiguravaju pravo učeniku nastavak školovanja, bez ikakvog uvjetovanja, u osnovnoj školi koja je najbliža u odnosu na njegovo novo mjesto prebivališta ili boravišta.

Državljaninu Bosne i Hercegovine koji je dio osnovnog obrazovanja ili je osnovno obrazovanje stekao u inozemstvu, te inozemnom državljaninu i apatridu omogućit će se nastavak obrazovanja na

osnovu obrazovne isprave stečene u inozemstvu, uz provođenje postupka priznavanja. Postupak i način priznavanja obrazovnih isprava stečenih u inozemstvu obavlja Ministarstvo sukladno s posebnim propisom.

Članak 55.

Učenik tijekom školovanja može preći iz jedne u drugu osnovnu školu, a zahtjev za prelazak podnosi roditelj, odnosno staratelj učenika.

Odluka iz stavka 1. ovog članka donosi nastavničko vijeće škole u koju učenik prelazi.

Članak 56.

Učenik osnovne škole za vrijeme trajanja obveznog osnovnog školovanja ne može biti isključen iz odgojno-obrazovnog procesa.

Učeniku koji navrší petnaest (15) godina života, u pravilu prestaje obveza osnovnog školovanja istekom tekuće školske godine.

Članak 57.

Ocjenjivanje u osnovnoj školi je javno. Učenici se ocjenjuju iz svih predmeta koje izučavaju i iz vladanja.

Tijekom obrazovnog perioda, odnosno polugodišta učenik mora biti ocijenjen iz svakog nastavnog predmeta najmanje dva puta.

Na kraju prvog polugodišta i nastavne godine utvrđuje se opći uspjeh učenika.

U utvrđivanju općeg uspjeha učenika sudjeluju: nastavnik, odjeljsko vijeće i nastavničko vijeće.

Članak 57a.

Standarde uspjeha učenika i ocjenjivanja postignutih rezultata koje izrađuje Agencija za standarde i ocjenjivanje sukladno s članovima 46. i 47. Okvirnog zakona donosi Ministarstvo i osigurava njihovo provođenje.

Članak 58.

Ocjena učenika u svim nastavnim predmetima može biti opisna i brojčana. Brojčana ocjena se utvrđuje kao: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1). Sve brojčane ocjene osim nedovoljan (1) su prolazne.

Ocjena iz vladanja je opisna i utvrđuje se kao: primjerno, dobro i loše.

Način praćenja napredovanja i vrednovanja rada učenika, odnosno opisno i brojčano ocjenjivanje učenika uređuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 59.

Učeniku čije je napredovanje i rad pozitivno vrednovano, i ako je ocijenjen iz svih predmeta koji se brojčano ocjenjuju, utvrđuje se opći uspjeh.

Opći uspjeh utvrđuje se kao: odličan, vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan, upisuje se srednja ocjena postignutog uspjeha.

Učenik je postigao opći uspjeh:

1. odličan – ako ima srednju ocjenu najmanje 4,5
2. vrlo dobar – ako ima srednju ocjenu najmanje 3,5
3. dobar – ako ima srednju ocjenu najmanje 2,5
4. dovoljan – ako ima srednju ocjenu najmanje 2,00
5. nedovoljan – ako ima najmanje jednu ocjenu nedovoljan (1)

Srednja ocjena utvrđuje se kao aritmetička sredina pozitivnih ocjena iz svakog nastavnog predmeta.

Opći uspjeh učenika od petog (V) do devetog (9) razreda utvrđuje, na prijedlog predmetnih nastavnika, odjeljsko vijeće.

Članak 60.

Učenici koji na kraju školske godine imaju pozitivne ocjene iz svih predmeta koji se ocjenjuju prelaze u viši razred.

Obrazovni dokument bez ocjene iz određenog izbornog predmeta ima istu pravnu važnost kao i odgovarajući obrazovni dokument koji sadrži tu ocjenu na području Županije.

Članak 61.

Učenici devetog (IX) razreda koji na kraju školske godine imaju prolazne ocjene iz svakog nastavnog predmeta koji su učili, završili su s uspjehom osnovnu školu.

Učeniku koji je od prvog (I) do zaključno s devetim (IX) razredom imao ocjenu odličan (5) iz svih predmeta koji se brojčano ocjenjuju i koji je imao stalno primjerno vladanje može se izdati, pored svjedočanstva o završenoj osnovnoj školi, kao znak priznanja i posebna diploma ili pohvala.

Članak 62.

Izuzev od odredbe članka 60. ovog Zakona u viši razred mogu preći i učenici prvog (I), drugog (II) i trećeg (III) razreda koji na kraju nastavne godine nisu zadovoljili, odnosno prolazno ocjenjeni iz najviše jednog predmeta.

Učenik iz stavka 1. ovog članka ne može preći dva puta uzastopno u viši razred ako nije zadovoljio, odnosno ako je negativno ocijenjen iz istog nastavnog predmeta.

Odluku o prelasku u viši razred iz stavka 1. ovog članka donosi, na prijedlog razrednika, nastavničko vijeće.

Članak 63.

Učenicima koji s uspjehom završe viši razred u koji su prešli s nedovoljnom ocjenom, priznaje se da su savladali i nastavno gradivo prethodnog razreda, a umjesto utvrđivanja općeg uspjeha na predviđeno mjesto upisuju se riječi «prešao u viši razred»

U matičnoj knjizi na odgovarajućem mjestu obvezno se evidentira pravno priznat prelaz učenika u viši razred.

Članak 64.

Učenici prvog (I), drugog (II), trećeg (III) i četvrtog (IV) razreda s teškoćama u duhovno-tjelesnom razvoju ne ponavljaju razred, već se prevode u viši razred i nastavljaju sa savladavanjem prilagođenog programa.

Učenici petog (V), šestog (VI), sedmog (VII), osmog (8) i devetog (IX) razreda s teškoćama u duhovno-tjelesnom razvoju mogu ponavljati razred ako nisu po mišljenju defektologa, drugih stručnih suradnika i odjeljenskog vijeća savladali prilagođeni program ili program posebne grupe u sklopu redovite nastave.

Članak 65.

Učenici četvrtog (IV), petog (V), šestog (VI), sedmog (VII), osmog (VIII) i devetog (IX) razreda koji na kraju nastavne godine imaju ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dva predmeta upućuju se na popravni ispit.

Učenici koji iz neopravdanih razloga ne pristupe polaganju popravnog ispita ili ne polože popravni ispit ponavljaju razred.

Popravni ispit se polaže pred ispitnom komisijom u kolovozu tekuće školske godine. Članove ispitne komisije imenuje nastavničko vijeće na prijedlog ravnatelja škole.

Učenik osmog (VIII) i devetog (IX) razreda koji na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan (1) iz jednog predmeta može polagati popravni ispit nakon isteka petnaest (15) dana od kada mu je priopćen opći uspjeh, bez prava ponovnog polaganja u kolovozu.

Članak 66.

Učenik koji zbog opravdanog razloga nije mogao redovito pohađati nastavu ili nije ocijenjen iz najmanje jednog predmeta ima pravo polagati razredni ili predmetni ispit.

Ocjenu postojanja opravdanosti razloga iz stavka 1. ovog članka i odobrenje za polaganje, na zahtjev roditelja ili staratelja učenika daje nastavničko vijeće.

Rezultat razrednog ili predmetnog ispita se obvezno evidentira u matičnu knjigu.

Postupak, način i rokove polaganja dopunskih, popravnih, razrednih i predmetnih ispita redovitih učenika uređuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 67.

Učeniku se nakon upisa u osnovnu školu izdaje učenička knjižica, kojom se potvrđuje status učenika.

U učeničkoj knjižici se evidentira uspjeh tijekom školovanja i druga zapažanja o njegovom radu. Učenicima prvog (I), drugog (II), trećeg (III) i četvrtog (IV) razreda u učeničkoj knjižici evidentira se i uspjeh na kraju nastavne, odnosno školske godine i služi mu kao dokaz o završenom razredu. Učenicima petog (V), šestog (VI), sedmog (VII), osmog (VIII) i devetog (IX) razreda na kraju nastavne, odnosno školske godine izdaje se svjedočanstvo o završenom razredu, odnosno svjedočanstvo o završenom osnovnom školovanju.

Škola koja ne realizira nastavnim planom i programom propisane nastavne sate i nastavne dane ne može izdati učeničke knjižice ili uvjerenja ili svjedočanstva učenicima o završenom razredu, odnosno o završenom osnovnom obrazovanju. Za neostvarivanje nastavnog plana i programa odgovoran je ravnatelj škole i tijelo upravljanja. U slučaju izvanredne okolnosti nastale elementarnom i drugom nepogodom ili dugotrajnim ne održavanjem nastave, na prijedlog Ministarstva, Vlada Županije donosi odluku o početku i završetku nastavne godine i realizaciji nastavnog plana i programa te propisanog i ostvarenog broja nastavnih sati i dana.

Škola učeniku može izdati i uvjerenje o postignutom uspjehu za određeno obrazovno razdoblje.

Izgled, oblik i sadržaj obrazovnih isprava iz stavka 1. i 3. ovog članka, te posebnih diploma i pohvala propisuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 68.

Na zahtjev učenika, njegovog roditelja ili staratelja škola izdaje duplikat obrazovnog dokumenta o završenom razredu, odnosno osnovnom školovanju.

Način izdavanja duplikata obrazovnih isprava Ministarstvo uređuje posebnim propisom sukladno s važećim propisima.

Članak 69.

Roditelj odnosno staratelj učenika koji nije zadovoljan utvrđenom ocjenom iz pojedinog predmeta ima pravo u roku od tri (3) dana od dana saopćenja uspjeha učenika podnijeti zahtjev nastavničkom vijeću da preispita spornu ocjenu.

Nastavničko vijeće dužno je donijeti odluku u roku od tri (3) dana i ona je konačna na nivou škole. Roditelj, odnosno staratelj učenika može uložiti prigovor Ministarstvu na konačnu odluku nastavničkog vijeća u roku od tri (3) dana od prijema odluke nastavničkog vijeća.

Članak 70.

Osnovno obrazovanje djece s posebnim potrebama je od prioritarnog javnog interesa i mogu ga stjecati u redovnim osnovnim školama na osnovu načela inkluzivnog obrazovanja i u osnovnim školama za učenike s posebnim potrebama s osnovnim ciljem nastave da se učeniku omogući povratak u redovnu osnovnu školu što je moguće prije.

Djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama stječu obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradit će se za svakog učenika uz obvezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa.

Djeca i mladi s ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelomično ili u cjelini obrazovati u posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama, u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovitim školama.

Osnovno obrazovanje djece s posebnim potrebama obavlja se i provodi sukladno s ovim Zakonom i posebnim propisom.

Članak 71.

Za učenike kod kojih tijekom školovanja nastupe teškoće koje onemogućavaju dalje školovanje u redovitoj školi, na prijedlog stručnog tijela škole, sprovodi se postupak za utvrđivanje stupnja nastale teškoće pred odgovarajućom komisijom koju imenuje osnivač škole.

Članak 72.

Za učenike i omladinu koji su iz zdravstvenih ili drugih razloga smješteni u zdravstvene ustanove ili ustanove za socijalnu zaštitu organizira se osnovno školovanje prema redovitim ili posebnim programima.

Obrazovni rad s učenicima ili omladinom iz stavka 1. ovog članka obavlja ustanova u koju je učenik smješten ili najbliža osnovna škola na osnovu ugovora.

Za učenike koji zbog kroničnih bolesti ne mogu pohađati osnovnu školu odgojno – obrazovni rad organizira najbliža škola i sprovodi ga putem stručne pomoći koju učeniku pružaju nastavnici i stručni suradnici škole.

Članak 73.

Radi podsticanja na što bolji uspjeh u odgojno–obrazovnom radu učeniku se mogu dodjeljivati pohvale i nagrade pod uvjetom i na način utvrđen općim aktom škole.

Učenik koji se neprimjereno odnosi prema učenju, nastavnicima i drugim radnicima škole, učenicima i školskoj imovini izriču se pedagoške mjere: opomena, ukor, strogi ukor i premještaj u drugu školu.

Aktom o izrečenoj pedagoškoj mjeri premještaja u drugu školu obvezno se određuje najbliža druga osnovna škola koja je dužna primiti učenika radi nastavka osnovnog školovanja.

Članak 74.

Izrečena pedagoška mjera povlači snižavanje ocjene iz vladanja učenika tako što mjera opomena i ukor ima za posljedicu vladanje dobro, a strogi ukor i premještaj u drugu školu ima za posljedicu ocjenu vladanje loše.

Izrečena pedagoška mjera odnosi se na školsku godinu u kojoj je izrečena, a može se tijekom školske godine ublažiti ili ukinuti.

Način, postupak, vrstu pedagoške mjere i tijela za izricanje pedagoških mjera uređuje škola općim aktom.

Članak 75.

Na izrečenu pedagošku mjeru učenik, odnosno njegov roditelj ili staratelj imaju pravo žalbe drugostupanjskom organu škole.

Odluka drugostupanjskog organa škole je konačna, osim u slučaju kada se radi o izrečenoj mjeri premještaja učenika u drugu školu gdje roditelj, odnosno staratelj učenika može uložiti prigovor Ministarstvu u roku od tri (3) dana od dana prijema pismene odluke drugostupanjskog organa.

Ulaganje prigovora odlaže izvršenje izrečene mjere.

IV. ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA UČENIKA

Članak 76.

Osnovne škole, a posebno nastavnici i stručni suradnici dužni su brinuti o zdravstvenom stanju učenika i o tome obavještavati roditelje, odnosno staratelje i zdravstvene organizacije.

Članak 77.

Oblici i način ostvarivanja zdravstvene zaštite učenika, osnovne škole provode shodno propisima iz zdravstva i ustanova za brigu i zaštitu djece i obitelji.

Članak 78.

Ako učenik zbog zdravstvenog stanja ne može sudjelovati u određenoj aktivnosti nekog predmeta ili bi to sudjelovanje štetilo njegovom zdravlju, oslobađa se privremeno ili trajno sudjelovanja u toj aktivnosti.

Ocjena iz tog predmeta se utvrđuje, odnosno izvodi na osnovu aktivnosti koje učenik obavlja u drugim sadržajima tog predmeta.

Na prijedlog nadležnog tijela zdravstva, odluku o oslobađanju učenika donosi nastavničko vijeće škole.

Članak 79.

Osnovne škole mogu organizirati ishranu za učenike dok borave u školi, shodno svojim materijalnim mogućnostima i u suradnji s ustanovama koje su po zakonu obvezne brinuti o djeci i omladini.

Članak 80.

Osnovne škole dužne su s organima socijalne zaštite pratiti socijalne probleme i pojave kod učenika i poduzimati mjere za otklanjanje uzroka i posljedica socijalnih problema i pojava kod tih učenika.

V. NASTAVNICI I STRUČNI SURADNICI

Članak 81.

Nastavnu djelatnost u osnovnoj školi mogu obavljati učitelji, nastavnici razredne nastave, nastavnici predmetne nastave i profesori (u daljem tekstu: nastavnici). Za obavljanje pedagoško-psihološke i druge stručne djelatnosti škola može imati pedagoga, psihologa, defektologa, knjižničara, socijalnog radnika i zdravstvenog radnika (u daljem tekstu: stručni suradnici).

Članak 82.

Nastavnici, stručni suradnici i rukovodni radnici ne mogu biti osobe koje su pravosnažno osuđene za kazneno djelo koje ih čini nedostojnim za obavljanje djelatnosti osnovnog školstva. Nedostojnost za obavljanje odgojno-obrazovne djelatnosti, shodno općem aktu škole ocjenjuje nastavničko vijeće.

Članak 83.

Nastavu od prvog (I) do devetog (IX) razreda izvode nastavnici.

Poslove nastavnika razredne nastave može izvoditi osoba koja pored općih uvjeta utvrđenih zakonom ima najmanje odgovarajuću srednju ili višu stručnu spremu.

Poslove nastavnika predmetne nastave može izvoditi osoba koja pored općih uvjeta utvrđenih zakonom ima odgovarajuću visoku ili višu stručnu spremu.

Članak 84.

Za stručnog suradnika može biti izabrana osoba koja pored općih uvjeta utvrđenih zakonom ima odgovarajuću visoku, višu ili srednju stručnu spremu.

Stupanj i vrstu stručne spreme nastavnika i stručnih suradnika u osnovnoj školi uređuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 85.

Nastavnici, stručni suradnici i drugi zaposlenici škole primaju se u radni odnos na osnovu javnog natječaja kojeg raspisuje Školski odbor i objavljuje ga u sredstvima dnevnog javnog informiranja.

Djelatnici iz stavka 1. ovog članka mogu zasnovati radni odnos na određeno radno vrijeme i bez natječaja sukladno sa Zakonom o radu.

Odluku o raspisivanju radnog odnosa na određeno vrijeme i bez natječaja donosi, na prijedlog ravnatelja, Školski odbor.

Vjeroučitelj u školi ne može dobiti namještenje niti zasnovati radni odnos ako mu mjerodavna zakonom priznata crkva ili vjerska zajednica nije izdala ispravu o ovlaštenju (kanonsko poslanje, pismeno ovlaštenje ili certifikat) za poučavanje vjeronauke. Način zasnivanja radnog odnosa vjeroučitelja u osnovnoj školi obavlja se sukladno sa zakonom i općim aktima škole.

Članak 85a.

Ako se na raspisani natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisom, može se primiti, na određeno vrijeme, i osoba koja ne ispunjava te uvjete u statusu izvođenja neverificirane nastave, a škola ima obvezu raspisati novi natječaj najmanje jednom u tri (3) mjeseca sve do popune radnog mjesta sukladno s ovim Zakonom.

Ukoliko nastavu iz određenog predmeta predaje posljednja dva mjeseca tekuće nastavne godine osoba iz stavka 1. ovog članka, škola je obvezna za učenike organizirati polaganje predmetnog ispita pred stručnom komisijom na kraju nastavne godine.

Nastavnici, stručni suradnici i rukovodna tijela osnovne škole ne mogu podučavati (instruirati) učenike kojima predaju, kao ni učenike u toj školi.

Članak 86.

Osnovna škola s nastavnicima i stručnim suradnicima koji nemaju radnog iskustva u struci zaključuje ugovor o obavljanju pripravničkog staža na vrijeme sukladno sa zakonom i drugim propisom.

Osnovna škola može osobama bez radnog iskustva omogućiti stručno osposobljavanje i bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski rad).

Pripravnički staž u osnovnoj školi traje najduže godinu dana, ali ne kraće od šest (6) mjeseci. Nakon obavljenog pripravničkog staža pripravnik stječe pravo polaganja stručnog ispita.

Pripravniku koji ne položi stručni ispit u roku od šest mjeseci, od dana kada je stekao pravo polaganja prestaje radni odnos u osnovnoj školi.

Program pripravničkog staža i način polaganja stručnog ispita uređuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 87.

Tjedno radno vrijeme i poslove nastavnika, stručnih suradnika i drugih uposlenika u osnovnoj školi, te honorarni rad zaposlenika škola detaljnije se uređuje Pravilnikom o radu koji mora biti sukladan s ovim Zakonom, Zakonom o radu i Pedagoškim standardom.

Kada škola ne može osigurati nastavnika odgovarajuće stručne spreme i nakon raspisivanja natječaja najmanje jednom u tri (3) mjeseca nastavnik te ili druge škole može imati najviše tridesetpet (35) sati neposrednog odgojno-obrazovnog rada tjedno u školama Županije.

U slučajevima iz stavka 2. ovog članka Školski odbor, na prijedlog ravnatelja, može donijeti odluku da tada nastavnik izvodi samo sate redovite nastave.

Nastavnici i stručni suradnici imaju pravo na godišnji odmor i koriste ga, po pravilu, tijekom trajanja ljetnog odmora učenika.

Nastavnik i stručni suradnik koji zbog bolovanja, vojne vježbe ili drugih opravdanih razloga ne iskoristi godišnji odmor tijekom ljetnog odmora učenika, mogu ga koristiti u trajanju od trideset (30) radnih dana sukladno sa Zakonom o radu.

Članak 88.

Rad nastavnika i stručnih suradnika prati se i ocjenjuje.

Nastavnici mogu napredovati u struci i stjecati znanje: mentor i savjetnik.

Nastavnik i stručni suradnik koji na osnovu praćenja i vrednovanja rada dobije dva (2) puta tijekom radnog vijeka negativnu ocjenu ne može dalje raditi u procesu nastave.

Odluku iz stavka 3. ovog članka donosi Upravni odbor na prijedlog ravnatelja škole.

Postupak, način i uvjete ocjenjivanja i napredovanja nastavnika propisuje Ministarstvo posebnim propisima.

Članak 89.

Nastavniku koji stekne pravo na mirovinu sukladno sa zakonom tijekom prvog polugodišta, radni odnos prestaje na kraju tog polugodišta, a nastavniku koji stekne pravo na mirovinu sukladno sa zakonom tijekom drugog polugodišta radni odnos prestaje na kraju školske godine.

Članak 90.

Nastavnici i stručni suradnici i drugi zaposlenici imaju pravo i obvezu na stalno stručno i pedagoško usavršavanje. Program i organiziranje obveznih oblika stručnog usavršavanja iz stavka 1. ovog članka, na prijedlog

Pedagoškog zavoda donosi Ministarstvo.

Članak 91.

Nastavnici i stručni suradnici obavljaju liječnički pregled, u pravilu, početkom svake školske godine a obvezni su to učiniti svake treće školske godine kako bi utvrdili svoje zdravstveno stanje.

Troškovi obveznog liječničkog pregleda iz stavka 1. ovog članka regulirat će se sukladno sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju Županije.

Ako ravnatelj ocjeni da je nastavniku i stručnom suradniku narušeno zdravstveno stanje u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, donijet će odluku o njegovom upućivanju na liječnički pregled i prije isteka roka iz stavka 1. ovog članka.

Djelatniku koji odbije izvršiti odluku o upućivanju na liječnički pregled prestaje radni odnos u osnovnoj školi.

Članak 92.

Ako se nalazom nadležne medicinske ustanove utvrdi da je zdravstveno stanje djelatnika osnovne škole bitno narušeno, da nije sposoban za izvođenje odgojno-obrazovnog rada s učenicima, ravnatelj će donijeti odluku o oslobađanju djelatnika od neposrednog odgojno-obrazovnog rada.

Osnovna škola je dužna djelatnika iz stavka 1. ovog članka rasporediti na drugo odgovarajuće radno mjesto prema njegovoj preostaloj radnoj sposobnosti i stručnoj spremi.

Ako djelatnik odbije raspored na drugo radno mjesto, prestaje mu radni odnos u školi.

VI. OSNOVNO OBRAZOVANJE ODRASLIH

Članak 93.

Osobe koje nemaju završenu osnovnu školu (u daljem tekstu: odrasli), mogu stjecati osnovno obrazovanje pohađanjem nastave ili polaganjem ispita.

Osnovno obrazovanje odraslih može se izvoditi u osnovnim školama i drugim ustanovama koje ispunjavaju uvjete utvrđene ovim Zakonom.

Ocjenu o ispunjavanju uvjeta i odobrenje za početak izvođenja programa obrazovanja odraslih na zahtjev škole, odnosno druge ustanove daje Ministarstvo.

Članak 94.

Troškove osnovnog školovanja odraslih snose lica koja se obrazuju, poslodavac kod kojeg je zaposlen ili Zavod za zapošljavanje.

VII. OPĆI AKTI I UPRAVLJANJE ŠKOLOM

Članak 95.

Osnovna škola ima Statut ustanove kao najviši opći pravni akt škole.

Statut ustanove, kao izmjene i dopune Pravila ustanove donosi Školski odbor uz prethodno pribavljanje suglasnosti osnivača i Ministarstva.

Škola je dužna donijeti i druga opća akta koji moraju biti sukladna sa Statutom škole.

Statut ustanove je škola dužna donijeti prije početka rada, a sve druge opće akte u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu Statut škole.

Članak 96.

U osnovnoj školi Školski odbor ima položaj i ovlasti tijela upravljanja, a ravnatelj poslovnog tijela i pedagoškog rukovoditelja sukladno sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Školski odbor obavlja slijedeće poslove:

1. obavlja izbor djelatnika škole,
2. odlučuje o prestanku prava nastavnika i stručnih suradnika na dalji odgojno-obrazovni rad,
3. donosi odluke o broju, organiziranju i ukidanju odjeljenja u osnovnoj školi,
4. donosi financijski plan i usvaja godišnji proračun škole,
5. razmatra ostvarivanje godišnjeg programa rada i realizacije nastavnog plana i programa,
6. usvaja izvješće o financijskom poslovanju, usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad ravnatelja,
7. odlučuje o prigovoru roditelja, odnosno staratelja učenika,
8. odlučuje na prijedlog nastavničkog vijeća i ravnatelja o prigovoru nastavnika i stručnih suradnika izjavljenim na njihovu ocjenu o radu,
9. razmatra odluke i preporuke nastavničkog vijeća o poduzetim mjerama,
10. odlučuje o prigovoru djelatnika na rješenje kojim je odlučeno o pravima i obvezama djelatnika iz radnog odnosa,
11. donosi opća akta škole,
12. rješava pitanja odnosa s osnivačem,
13. odgovara osnivaču za rezultate rada osnovne škole,
14. podnosi osnivaču najmanje jednom godišnje izvješće o poslovanju osnovne škole,
15. obavlja i druge poslove utvrđene Statutom osnovne škole.

Djelokrug rada i način odlučivanja Školskog odbora detaljnije se uređuje Statutom ustanove i drugim općim aktom škole.

Članak 97.

Za ravnatelja osnovne škole može biti izabrana osoba koja pored općih uvjeta predviđenih zakonom ispunjava i uvjete za nastavnika ili pedagoga te škole s najmanje višom stručnom spremom i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na odgojno-obrazovnim poslovima u osnovnoj školi.

Ravnatelj se bira na osnovu javnog natječaja kojeg raspisuje Upravni odbor u sredstvima dnevnog javnog informiranja, a provodi ga natječajna komisija.

Ravnatelja osnovne škole imenuje i razrješava Upravni odbor uz prethodno pribavljanje suglasnosti Ministarstva.

Ravnatelj se imenuje na četiri (4) godine i po isteku mandata ista osoba, na osnovu natječaja može ponovo biti imenovana za ravnatelja osnovne škole.

Članak 98.

Škola je obvezna u roku trideset (30) dana od dana zaključivanja natječaja dostaviti Ministarstvu prijedlog kandidata za ravnatelja radi davanja suglasnosti.

Ukoliko škola propusti rok iz stavka 1. ovog članka ili predloženi kandidat iz određenih razloga ne dobije potrebnu suglasnost, Ministarstvo će tada uz mišljenje osnivača, imenovati vršioca dužnosti ravnatelja škole na mandat od šest (6) mjeseci. Vršilac dužnosti ravnatelja ima ista prava i obveze kao i ravnatelj škole.

Najkasnije tri (3) mjeseca prije isteka mandata vršiocu dužnosti ravnatelja, škola pristupa raspisivanju novog natječaja te izboru i imenovanju ravnatelja sukladno s ovim Zakonom i drugim propisom.

Članak 99.

Ravnatelj osnovne škole pored poslova i zadataka utvrđenih Zakonom o ustanovama obavlja i sljedeće poslove:

1. predlaže program odgojno-obrazovnog rada i aktivnosti za unapređenje tog rada u sklopu godišnjeg programa rada škole,
2. odlučuje o raspoređivanju djelatnika na određene poslove i zadatke sukladno s njihovim rezultatima rada i stručnoj spremi,
3. podnosi izvješće o uspjehu i postignutim rezultatima odgojno-obrazovnog rada kao i materijalnom poslovanju, Školskom odboru, osnivaču, Ministarstvu i drugim subjektima,
4. rješava ili predlaže rješenje upravnom i stručnom tijelu škole o pojedinačnim pravima djelatnika,
 - 4a. obustavlja od izvršenja odluke upravnog i stručnog tijela škole ukoliko ocjeni da su one u suprotnosti s ovim Zakonom i drugim propisom ili bi izvršenje tih odluka moglo izazvati štetne posljedice po školu i
 1. obavlja i druge poslove i radne zadatke predviđene ovim Zakonom i drugim propisom.

Članak 100.

Osnovna škola može imati pomoćnika ravnatelja sukladno sa Pedagoškim standardom.

Pomoćnik ravnatelja mora ispunjavati iste uvjete koji su propisani za ravnatelja.

Mandat pomoćnika ravnatelja škole traje četiri (4) godine i ista osoba može biti ponovno imenovana za pomoćnika ravnatelja.

Pomoćnik ravnatelja imenuje se na način i u postupku koji je predviđen za imenovanje ravnatelja.

Ravnatelj i pomoćnik ravnatelja u sklopu 40-satnog radnog tjedna izvode i redovitu nastavu najmanje u visini tjednog fonda sati svog predmeta, a Školski odbor ih, iz opravdanih razloga, može osloboditi ove obveze.

Članak 101.

Ministarstvo će uz mišljenje osnivača razriješiti ravnatelja ili vršioca dužnosti ravnatelja ili pomoćnika ravnatelja osnovne škole kada utvrdi da ne ispunjavaju ovim Zakonom i drugim propisom utvrđene im obveze i radne zadatke ili kada se izvršavanjem tih obveza i radnih zadataka u znatnoj mjeri krše odredbe ovog Zakona i drugog propisa. U slučaju iz ovog stavka Ministarstvo će imenovati vršioca dužnosti na mandat od šest (6) mjeseci.

Ako Školski odbor ne obavi predloženo razrješenje ravnatelja u roku od dva (2) mjeseca od dana prijema prijedloga, Ministarstvo će predložiti osnivaču da poduzme odgovarajuće mjere.

Školski odbor, odnosno osnivač nemaju obavezu raspoređivanja razriješenog direktora na drugo radno mjesto u toj školi niti su obvezni osigurati mu primanje naknade plaće.

Članak 102.

Odredbe članka 97. do 101. ovog Zakona ne odnose se na postupak i način izbora i razrješenja ravnatelja osnovne škole u privatnom vlasništvu.

Ravnatelj osnovne škole u privatnom vlasništvu se imenuje i razrješava u postupku i na način utvrđen aktom o osnivanju i Pravilima.

Članak 103.

Ako ista osoba ne bude ponovo imenovana za ravnatelja, škola je dužna osigurati mu radno mjesto sukladno sa njegovom stručnom spremom i radnom sposobnosti.

Ukoliko škola iz objektivnih razloga nije u mogućnosti djelatniku iz stavka 1. ovog članka osigurati radno mjesto, obvezna je u suradnji s osnivačem osigurati mu naknadu plaće sukladno sa Zakonom o radu.

Članak 104.

Upravni odbor može imati od pet (5) do trinaest (13) članova.

Članovi Upravnog odbora se biraju na vrijeme od četiri (4) godine, a odluke su pravosnažne kad su donesene izjašnjavanjem većine od ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Članovi Upravnog odbora biraju se iz reda djelatnika osnovne škole, osnivača i roditelja učenika, a postupak izbora, omjer, broj članova i način rada uređuje se detaljnije Pravilima škole i drugim općim aktom osnovne škole.

Članak 104a.

Školski odbor odgovoran je za utvrđivanje i provođenje poslovne politike škole, generalno rukovođenje radom škole i djelotvornu uporabu kadrovskih i materijalnih resursa škole.

Sastav školskog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice sukladno s Okvirnim zakonom.

U slučaju organiziranja nastave sukladno sa člankom 37.b. stavak 2. ovog Zakona, predsjednik školskog odbora i ravnatelj škole ne mogu biti pripadnici istog naroda.

Članovi Školskog odbora su iz reda osnivača, zaposlenika škole i roditelja učenika, sukladno s Okvirnim zakonom, Statutom škole i imenuju se aktom osnivača.

Ravnatelj, pomoćnik ravnatelja i čelnici sindikata ne mogu biti članovi Školskog odbora u školama Županije.

Obavljanje dužnosti člana Školskog odbora dobrovoljno je i bez naknade.

Članak 104b.

Ako Školski odbor ne obavlja poslove iz svog djelokruga sukladno sa Zakonom i drugim propisom ili te poslove obavlja na način koji onemogućava redovno poslovanje i djelatnost škole, Ministarstvo će naložiti osnivaču raspuštanje Školskog odbora.

U slučaju da osnivač ne postupi po nalogu Ministarstva u roku osam (8) dana, Ministarstvo će imenovati tročlanu komisiju sastavljenu od predstavnika zaposlenika škole, predstavnika osnivača i predstavnika Ministarstva koja će imati ovlaštenje Školskog odbora, osim ovlaštenja koja su u svezi s imenovanjem i razrješenjem ravnatelja škole ili pomoćnika ravnatelja.

Ovlaštenja komisije iz stavka 2. ovog članka su privremena i traju do konstituiranja novog Školskog odbora, a najduže tri (3) mjeseca računajući od dana njegovog raspuštanja.

Članak 105.

Roditelji učenika imaju pravo, a škola obvezu, pomoći roditeljima da osnuju Vijeće roditelja i škole, s tim da roditelji čine natpolovičnu većinu u Vijeću.

Vijeće roditelja i škole ima zadatak:

- promovirati interese škole u zajednici na čijem području se škola nalazi,
- predstavljati stav roditelja učenika Školskom odboru,
- poticati angažman roditelja u radu škole,
- informirati Školski odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno, ili o zahtjevu Školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom,
- sudjelovati u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se potiče i unapređuje rad u školi, i
- kandidirati i birati predstavnike roditelja u Školskom odboru.

Način, postupak izbora i rada, te broj članova Vijeća roditelja i škole detaljnije se uređuje općim aktom škole.

Članak 106.

Za stručni organ u osnovnoj školi može se koristiti naziv kao što je učiteljsko vijeće, nastavničko vijeće, razredno vijeće, odjeljensko vijeće i stručni aktiv.

Stručno tijelo u osnovnoj školi su: nastavničko vijeće, razredno vijeće, odjeljensko vijeće i stručni aktiv nastavnika.

Nastavničko vijeće čine nastavnici i stručni suradnici a njegovim radom rukovodi ravnatelj škole.

Razredno vijeće čine svi nastavnici koji izvode nastavu u određenom razredu a njegovim radom rukovodi kolegij razrednika.

Odjeljensko vijeće čine svi nastavnici koji predaju u jednom razrednom odjeljenju a njegovim radom rukovodi razrednik.

Stručni aktiv čine svi nastavnici određenog nastavnog predmeta ili stručne oblasti a njegovim radom rukovodi predsjednik aktiva.

Djelokrug rada stručnih tijela pobliže se uređuje Statutom i drugim općim aktima škole.

Članak 107.

Osnovna škola obavezno ima tajnika.

Za tajnika može biti izabrana osoba koja ima najmanje višu stručnu spremu, a prioritet prijema kod prijema imaju kandidati pravne struke.

Statutom škole bliže se utvrđuju uvjeti koje treba ispunjavati osoba za radno mjesto tajnika škole.

VIII. OBAVEZNA PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA

Članak 108.

Osnovne škole obvezno vode propisanu pedagošku dokumentaciju i evidenciju o učenicima i radu škole.

Obrasce pedagoške dokumentacije i evidencije koju čine (obrazovni dokumenti, matične knjige dnevnicu rada, imenik učenika, ljetopis škole i dr.) propisuje Ministarstvo posebnim propisom.

Članak 109.

Osnovna škola je dužna trajno čuvati matičnu knjigu i ljetopis škole.

Imenik i evidencija o ispitima čuva se deset (10) godina, a sva druga dokumentacija i evidencija o učenicima čuva se pet (5) godina.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 110.

Novčanom kaznom od 500 do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj osnovna škola:

1. Ako započne s radom prije nego što dobije odobrenje sukladno s propisanim (članak 26.)
2. Ako se odredi broj učenika u razrednom odjeljenju i broj razrednih odjeljenja suprotno Pedagoškom standardu (članak 28.)
3. Ako izvodi nastavu po nastavnom planu i programu koji nisu propisani (članak 34.)
4. Ako ne donese Godišnji program rada u propisanom roku (članak 36.)
5. Ako izvodi nastavu na jezicima suprotno propisanom (članak 37.)
6. Ako sredstva ostvarena prometom proizvoda i usluga učenička društva koriste nenamjenski (članak 39.)
7. Ako su u školi u uporabi udžbenici i priručnici koji nisu odobreni (članak 41.)

Članak 117.

Djelatnik koji na dan stupanja na snagu ovog Zakona, obavlja poslove tajnika škole a nema ovim Zakonom propisanu stručnu spremu može nastaviti obavljanje posla tajnika pod uvjetom da u roku od pet (5) godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona stekne propisanu stručnu spremu.

Ukoliko radnik u roku iz stavka 1. ovog članka ne stekne propisanu stručnu spremu ne može dalje obavljati poslove tajnika škole.

Članak 118.

Provedbene propise iz članka 2,10,21,37,38,49,50,51,54,58,66,67,68,70,84,88,94 i 108.ovog Zakona Ministarstvo je dužno donijeti u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 119.

Do donošenja provedbenih propisa iz članka 118. ovog Zakona primjenjivat će se zatečeni podzakonski akti u osnovnoj školi ukoliko nisu u suprotnosti s ovim Zakonom i drugim propisima.

Članak 120.

Na osnivanje i rad specijalne osnovne škole i osnovne umjetničke škole, koje rade po posebnom nastavnom planu i programu, primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog Zakona do donošenja posebnih propisa.

Članak 121.

Ministarstvo je dužno donijeti Pedagoški standard i Normativ iz članka 12. ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Ministarstvo može pojedinačnim aktom uređivati pojedina pitanja iz Pedagoških standarda i Normativa do njihovog donošenja.

Članak 122.

Redovne osnovne škole, osnovne škole za djecu s posebnim potrebama i osnovne umjetničke škole dužne su uskladiti svoja opća akta i konstituirati Školske odbore, Vijeća roditelja i škole i Vijeća učenika prema odredbama ovog Zakona u roku od šest (6) mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Škole iz stavka 1. ovog članka nakon obavljenog usklađivanja dužne su u skladu s člankom 21. ovog Zakona obaviti upis u Registre novih statusnih promjena.

Članak 122a.

Postojeće pravilnike i druge provedbene propise Ministarstvo je obavezno uskladiti s odredbama ovog Zakona u roku od šest (6) mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Nove provedbene propise iz postojećeg i ovog Zakona Ministarstvo je obavezno donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 123.

Općinska vijeća nadležna prema mjestu sjedišta osnovne škole odlučit će najkasnije šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona o preuzimanju i daljem obavljanju osnivačkih, vlasničkih i drugih prava nad zatečenim osnovnim školama koje su osnovane prema ranijim propisima.

Članak 124.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti primjena ranije donesenih zakona i uredba iz oblasti osnovnog školstva na teritoriji Županije.

Članak 125.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Narodnim novinama Hercegovačko-neretvanske županije".

Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju objavljen je u Narodnim novinama HNŽ-a broj 5/2000 od 07.08.2000.godine;

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju objavljeni su u Narodnim novinama HNŽ-a broj 4/2004 od 08.06.2004.godine;

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju objavljen u Narodnim novinama HNŽ-a broj 5/2004 od 14.07.2004.godine.